

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
01 4735 531
gp@zagovornik-rs.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Podpisnik: Miha Lobnik
Izdajatelj certifikata: Republika Slovenija
Serijska št. certifikata: 5c 9c 18 4a 00 00 00 00
Datum poteka certifikata: 10.03.2026
Datum in čas podpisa: 12:07, 15.12.2023
Referenčna številka: 0070-23/2023/1

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
Mag. Bojan Kumer, minister

Langusova ulica 4
1000 Ljubljana

E: gp.mope@gov.si

Številka: 0070-23/2023/1
Datum: 15. 12. 2023

Zadeva: Priporočila Zagovornika načela enakosti glede predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu (EVA 2022-2430-0060)

Spoštovani,

Zagovornik načela enakosti (Zagovornik) je proučil osnutek predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu (EVA 2022-2430-0060; v nadaljevanju: osnutek ZPCP-2), ki je objavljen na portalu e-demokracija.

Na podlagi 21. člena Zakona o varstvu pred diskriminacijo (ZVarD) daje Zagovornik Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo (MOPE) priporočila glede osnutka ZPCP-2.

Zagovornik načela enakosti priporoča MOPE, da v povezavi s 114.b členom veljavnega Zakona o prevozih v cestnem prometu (ZPCP-2), ki določa upravičence do nakupa subvencionirane mesečne vozovnice in upravičence do brezplačnega prevoza v medkrajevnem linijskem prevozu potnikov v notranjem cestnem in železniškem prometu dopolni osnutek ZPCP-2, tako da:

- 1. določi cilje subvencioniranja mesečne vozovnice kot posebnega ukrepa,**
- 2. pripravi analizo o obstoju manj ugodnega položaja obstoječih in drugih potencialnih upravičencev do brezplačnega prevoza in opredeli posebej ranljive skupine ljudi znotraj teh upravičencev, vsaj ljudi z invalidnostmi, ki so v delovnem razmerju oziroma opravljajo samostojno registrirano dejavnost, ter**
- 3. določi pogoje in merila za ugotavljanje upravičenosti do brezplačnega prevoza, zlasti glede premoženjskega stanja upravičencev.**

Zagovornik zaproša MOPE za pisni odziv na priporočilo v roku 20 dni.

S spoštovanjem,

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Poslano:

- naslovníku (po e-pošti),
- zbirka dok. gradiva.

V vednost:

- Državni svet (gp@ds-rs.si)
- Državni zbor (gp@dz-rs.si)
- Predsednica Republike Slovenije (gp.uprs@predsednica-slo.si)
- Ministrstvo za infrastrukturo (gp.mzi@gov.si)
- Varuh človekovih pravic (info@varuh-rs.si)
- Zveza Sožitje - zveza društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Slovenije (info@zveza-sozitie.si)
- Zasavsko društvo za cerebralno paralizo (damjan.jazbinsek@slo-kabel.si)
- Društvo oseb z okvaro sluha celjske regije (dgn.celje@guest.arnes.si)
- Društvo Downov sindrom Slovenija, društvo za kakovostno življenje ljudi z Downovim sindromom (downov.sindrom.slo@gmail.com)
- Društvo gluhih in naglušnih Južne Primorske - Associazione sordi e audiolesi del Litorale (drustvo.gluhih-naglusnih@telemach.net)
- Društvo VITA za pomoč po nezgodni poškodbi glave (drustvo.vita92@gmail.com)
- Društvo gibalno oviranih invalidov Slovenije Vizija (drustvo.vizija@guest.arnes.si)
- Društvo Vizija - PZS - društvo gibalno oviranih Slovenije (drustvo.vizija@guest.arnes.si)
- Društvo za kulturo inkluzije (drustvo.zakulturoinkluzije@gmail.com)
- Društvo specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije, SURDO sekcija - za področje usposabljanja gluhih in naglušnih oseb (drustvo@drustvo-srp.si)
- Društvo revmatikov Slovenije (drustvo@revmatiki.si)
- Društvo laringektomiranih Slovenije (drustvodls.si@gmail.com)
- Društvo Altra - Odbor za novosti v duševnem zdravju (info@altra.si)
- Društvo amputirancev Slovenije (info@drustvo-amputirancev.si)
- Društvo distrofikov Slovenije (info@drustvo-distrofikov.si)
- Društvo študentov invalidov Slovenije (info@dsis-drustvo.si)
- Forum za digitalno družbo (info@fdd.si)
- Združenje gluhoslepih Slovenije DLAN (info@gluhoslepi.si)
- Kulturno - prosvetno in športno rekreativno društvo slepih in slabovidnih "Karel Jeraj" (info@kpsrd.si)
- Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen (info@kvcb.si)
- NSIOS Nacionalni svet invalidskih organizacij (info@nsios.si)
- Ozara Slovenija - Nacionalno združenje za kakovost življenja (info@ozara.org)

- Zavod RISA (info@risa.si)
- "ŠENT" - slovensko združenje za duševno zdravje (info@sent.si)
- SPOMINČICA – Alzheimer Slovenija – Slovensko združenje za pomoč pri demenci, (info@spomincica.si)
- Invalidsko športno društvo dializnih in transplantiranih (info@sport-ditra.si)
- Zavod Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik (info@tolmaci.si)
- Združenje multiple skleroze Slovenije (info@zdruzenje-ms.si)
- Združenje invalidov - FORUM Slovenije (info@zifs.si)
- Zveza za šport invalidov Slovenije - Slovenski paraolimpijski komite (info@zsis.si)
- Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (info@zveza-gns.si)
- Zveza invalidskih društev ILCO Slovenije (info@zveza-ilco.si)
- Zveza paraplegikov Slovenije (info@zveza-paraplegikov.si)
- Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije (info@zveza-slepih.si)
- POLŽEK - društvo za otroke s posebnimi potrebami (kaplan.dusan@siol.net)
- OVCA - Društvo za osveščanje in varstvo - center antidiskriminacije (manca@drustvo-ovca.si)
- Mestno društvo gluhih Ljubljana (mdg-ljubljana@guest.arnes.si)
- Mladinsko društvo za osebe z okvaro sluha Vklp/Izklop (moosvid@gmail.com)
- Društvo paralizikov Slovenije (paras@drustvo-paralizikov.si)
- Zavod za študije gluhih, izobraževanje, tolmačenje in coaching Lingua Signans (petra.rezar@gmail.com)
- PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja (pic@pic.si)
- Športno društvo gluhih "Herkul" (sdg.herkul@gmail.com)
- Sklad SILVA - Društvo za kakovostno življenje ljudi s posebnimi potrebami (sklad.silva@gmail.com)
- Društvo specialna olimpiada Slovenije (so.slovenija@gmail.com)
- Društvo učiteljev gluhih Slovenije (ucitelji.gluhih@gmail.com)
- Društvo invalidov Mežica (vinko.strgar@gmail.com)
- Invalidsko društvo ILCO Posavje (vodenik.srecko@gmail.com)
- Društvo Sožitje - društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Mežiške doline (vrbnjak.marjan@gmail.com)
- YHD - Društvo za teorijo in kulturo hendikepa (yhd-drustvo@yhd-drustvo.si)
- Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije (zdciv.slo@siol.net)
- Zveza delovnih invalidov Slovenije (zdis@siol.net)
- Združenje vojnih invalidov 91 (zdruzenje91@guest.arnes.si)
- Združenje vojnih invalidov in svojcev padlih 1991 (zdruzenje91@guest.arnes.si)
- Zveza društev vojnih invalidov Slovenije (zdvis@siol.net)
- Združenje gluhih Slovenije 14 11 (zgs1411@gmail.com)
- Združenje izvajalcev Zaposlitvene rehabilitacije v Republiki Sloveniji (zizrs@siol.net)
- "INVALID" Zveza društev invalidov in oseb invalidnostjo Slovenije (zveza.invalid@siol.net)
- Sonček - Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije so.p. (zveza@soncek.org)
- CNVOS (info@cnvos.si)
- Sindikat osebne asistence (sindikat.osebne.asistence@gmail.com)
- Združenje izvajalcev osebne asistence (izvajalci@gmail.com)

Priloga:

- Utemeljitev strokovne službe Zagovornika k priporočilu št. 0070-23/2023/1

1.

Zagovornik načela enakosti priporoča MOPE, da določi cilje subvencioniranja mesečne vozovnice kot posebnega ukrepa.

114.b člen veljavnega Zakona o prevozi v cestnem prometu (ZPCP-2) določa upravičence do nakupa subvencionirane mesečne vozovnice. To so v prvi vrsti učenci, dijaki in študenti, praviloma v primeru izpolnjevanja pogoja oddaljenosti od bivališča do kraja izobraževanja (glej prvi do šesti odstavek navedenega člena).

17. člen ZVarD določa, da so t.i. »posebni ukrepi« »začasni ukrepi, ki imajo za cilj zagotoviti uresničevanje pravice do enakega obravnavanja, enake možnosti ali dejansko enakost in udeležbo na področjih družbenega življenja oseb, ki so v manj ugodnem položaju zaradi določene osebne okoliščine. Posebni ukrepi se sprejmejo z namenom preprečevanja ali odpravljanja posledic takšnega položaja oziroma predstavljajo nadomestilo za manj ugoden položaj.«

Posebni ukrepi so skladno z drugim odstavkom 17. člena »zlasti spodbujevalni ukrepi, ki dajejo posebne ugodnosti ali uvajajo posebne spodbude za osebe v manj ugodnem položaju na določenem področju ali v določenem okolju.«

Zato je mogoče šteti, da je uvedba subvencionirane vozovnice za osebe z določeno osebno okoliščino, primer posebnega ukrepa.

Pri sprejemanju posebnih ukrepov je v skladu s 17. in 18. členom ZVarD treba upoštevati, da:

- zasledujejo legitimen cilj odprave manj ugodnega položaja oseb z določeno osebno okoliščino,
- so utemeljeni na analizah o obstoju manj ugodnega položaja,
- so potrebno in ustrezno sredstvo za odpravo takšnega položaja.

Kot kaže, je namen trenutne zakonske ureditve zagotavljati prevoz manj premožnim (mladi, starejši, nezaposleni) in tistim, ki bolj potrebujejo javni prevoz (so brez lastnih prevoznih sredstev). Vendar so v zakonu določene skupine, npr. starejši in osebe z invalidnostmi, heterogena družbena skupina, zato splošna navedba, da gre za družbeno skupino v manj ugodnem položaju, v primeru podeljevanja ugodnosti, kot je brezplačen prevoz, ni zadostna. Pripravljalci zakona morajo ob pripravi posebnega ukrepa upoštevati notranjo heterogenost oziroma raznolikost družbene skupine in morebitne pogoje za pridobitev ugodnosti prilagoditi tako, da bodo do nje upravičeni tisti, ki jo dejansko potrebujejo glede na zasledovani cilj.

Zaradi pomanjkanja obrazložitve ni mogoče izključiti, da bi lahko šlo za neutemeljeno neenako obravnavanje, ki temelji tudi na osebnih okoliščinah, kot so starost, invalidnost, premoženjsko stanje. Čeprav gre za ukrepe, ki neposredno ne izključujejo in tem ljudem prinašajo dodatne pravice, prav tako sodijo v okvir varstva pred diskriminacijo. Predvsem zaradi tega, ker so omejeni na ljudi z določenimi osebnimi okoliščinami, s tem pa nedosegljivi vsem ostalim, ki so lahko posledično neutemeljeno in s tem neupravičeno postavljeni v slabši položaj. Zato je pomembna z analizo podprta utemeljitev, zakaj so v ZPCP-2 in posledično tudi v osnutku ZPCP-2, izbrane te skupine ljudi in zakaj ne še kakšne druge, ki so morda v primerljivem položaju.

Za vsako odstopanje od enakega obravnavanja, ki temelji na osebnih okoliščinah, je torej treba najti prepričljive razloge, to je legitimen, ustavno dopusten cilj. Tudi sredstvo za doseganje tega legitimnega cilja v smislu primernosti in sorazmernosti mora biti ustrezno in pretehtati nad težo posledic za neenako obravnavanje. Eden izmed legitimnih načinov podeljevanja ugodnosti, kot je subvencioniran prevoz, lahko temelji na načelu sorazmernosti, in sicer glede na višino prihodkov ali premoženjsko stanje ciljnih skupin.

Zagovornik načela enakosti priporoča MOPE, da pripravi analizo o obstoju manj ugodnega položaja obstoječih in drugih potencialnih upravičencev do brezplačnega prevoza in opredeli posebej ranljive skupine ljudi znotraj teh upravičencev, vsaj ljudi z invalidnostmi, ki so v delovnem razmerju oziroma opravljajo samostojno registrirano dejavnost.

Zagovornik ob spreminjanju ZPCP-2 v zvezi z 114.b členom opozarja, da morajo pripravljavci skladno z 2., 14. in 18. členom Zakona o varstvu pred diskriminacijo¹ (ZVarD), zlasti pri načrtovanju normativnih ukrepov, pripraviti celovit vpogled v posledice oziroma v predvidljive učinke posameznih rešitev zakonov ali politik na določene družbene skupine (npr. v revščino odrinjene skupine ljudi, ljudi z invalidnostmi) oziroma na njihove pravice. Gre za analizo učinkov, t.i. presojo vplivov na enakopravnost, enake možnosti in enako obravnavo (ang. equality impact assesment), ki je obveza pripravljavcev vseh zakonodajnih predlogov.

Zakonodajalec je v obrazložitvi ZVarD pojasnil, da to pomeni, da je treba opraviti presojo učinkov zakonodajnih predlogov na posamezne družbene skupine z določeno osebno okoliščino, zaradi katere je diskriminacija prepovedana. To velja tako glede želenih, kot tudi morebitnih nenameranih učinkov zakonov. Namen analize učinkov je zagotoviti, da zakoni ne bi imeli diskriminatornih učinkov in ne bi poslabševali položajev za diskriminacijo in socialnega izključevanja posebej ranljivih skupin ljudi.

Glede na to, da se med nekaterimi zaposlenimi ljudmi z invalidnostmi kažejo posredna tveganja za slabše premoženjsko stanje, je smiselno, da se v analizo stanja o obstoju manj ugodnega položaja upravičencev do brezplačnega prevoza vključi tudi ljudi z invalidnostmi, ki so v delovnem razmerju oziroma opravljajo samostojno registrirano dejavnost.

Statistična služba Evropske unije (Eurostat) v svojem poročilu za Slovenijo navaja, da so imeli v letu 2021 zaposleni ljudje z invalidnostmi višjo stopnjo tveganja revščine (6,1–odstotno tveganje) kot zaposleni ljudje brez invalidnosti (5,1–odstotno tveganje).² Študija, ki jo je opravil Evropski forum invalidov (EDF), kaže, da imajo v Evropski uniji ljudje z invalidnostmi precej nižji dohodek od ljudi brez invalidnosti.³ Poleg nižjih povprečnih dohodkov se morajo ljudje z invalidnostmi spopadati tudi z veliko višjimi povprečnimi življenjskimi stroški. Ljudje z invalidnostmi so v nekaterih evropskih državah (Švedska, Nizozemska, Norveška) za preživetje v letu 2020 morali plačati v povprečju 20.000 evrov na leto več kot oseba brez invalidnosti. Dodatni stroški so večinoma posledica tega, da sami plačujejo za dostopen prevoz, dostopna stanovanja, ki so dražja in jih je težje najti kot standardna stanovanja, pripomočke in osebno pomoč/oskrbo.⁴

¹ Zakon o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg). Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7273>.

²Dostopno na: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/images/e/e2/Disability_statistics_-_poverty_and_income_inequalities_Health2022.xlsx.

³ European Human Rights Report. The Right to Work: The employment situation of persons with disabilities in Europe. Sedma izdaja. Dostopno na: https://www.edf-feph.org/content/uploads/2023/05/hr7_2023_press-accessible.pdf.

⁴ Dostopno na: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Poverty/VisitEU/EuropeanDisabilityForum.docx>.

Na posvetu »Invalidi in podnebne spremembe«, ki je potekal 20. novembra 2023 v Hiši Evropske unije, so organizatorji posveta (nevladne organizacije in druge skupine) opozorili na povečano tveganje energetske revščine med ljudmi z invalidnostmi. »Danes si veliko ljudi olajša življenje in izboljša njegovo kakovost z uporabo različnih električnih naprav. Naprave za izboljševanje mobilnosti (električni vozički, dvigala), za zagotavljanje življenjskih funkcij (aparati za predihavanje, gretje in hlajenje prostorov) in prevajalniki (pametne palice za slepe, sintetizatorji zvoka, kamere za pogovor na daljavo) so odvisni od električne energije. Povišane cene elektrike lahko zato še veliko močnejše zarežejo v proračune kot pri ostalih skupinah prebivalstva.«⁵

Podatki študije, ki jo je izvedel EDF, so med drugim pokazali, da je le 29 odstotkov moških z invalidnostmi oziroma 23 odstotkov žensk z invalidnostmi v Sloveniji zaposlenih za polni delovni čas. Velik delež ljudi z invalidnostmi je tako zaposlenih za krajši delovni čas, posledično pa so njihovi prihodki nižji.⁶

EDF med drugim ugotavlja, da se ljudje z invalidnostmi ob sklenitvi delovnega razmerja soočajo z možnostjo izgube nekaterih pravic in ugodnosti, ki so jih deležni, če so brezposelni.⁷ To je, ugotavlja EDF, eden izmed razlogov, ki zavirajo interes ljudi z invalidnostmi, da bi postali oziroma ostali delovno aktivni.

⁵ Dostopno na: <https://www.rtvsllo.si/dostopno/clanki/zavzemanje-za-vkljucevanje-invalidov-v-ukrepe-pri-podnebnih-spremembah/690708>.

⁶ Dostopno na: https://www.edf-feph.org/content/uploads/2023/05/hr7_2023_press-accessible.pdf.

⁷ Glej stran 2. Dostopno na: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Poverty/VisitEU/EuropeanDisabilityForum.docx>.

Zagovornik načela enakosti priporoča MOPE, da določi pogoje in merila za ugotavljanje upravičenosti do brezplačnega prevoza, zlasti glede premoženjskega stanja upravičencev.

114.b člen določa upravičence, ki so upravičeni do brezplačnega prevoza v medkrajevnem linijskem prevozu v notranjem cestnem in železniškem prometu. To so:

- upokojenci oz. osebe, starejše od 65 let, ki niso v delovnem razmerju ali ne opravljajo samostojne registrirane dejavnosti, in iz evidenc zavoda, pristojnega za vodenje evidence o upokojencih iz Centralnega registra prebivalcev, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, izhaja, da imajo status upokojenca ali so starejši od 65 let (osmi odstavek 114. b člena ZPCP-2),
- imetniki invalidske kartice ugodnosti, izdane na podlagi zakona, ki ureja izenačevanje možnosti invalidov, ki niso v delovnem razmerju ali ne opravljajo samostojne registrirane dejavnosti (deveti odstavek 114.b člena ZPCP-2) in
- posamezniki, ki imajo na podlagi zakona, ki ureja pravice vojnih veteranov, status vojnega veterana, ki niso v delovnem razmerju ali ne opravljajo samostojne registrirane dejavnosti (deseti odstavek 114.b člena ZPCP-2).

ZPCP-2 kot pogoj dodaja, da upravičenec ni v delovnem razmerju ali ne opravlja samostojne registrirane dejavnosti. Pravico do brezplačnega prevoza v medkrajevnem linijskem prevozu v notranjem cestnem in železniškem prometu po ZPCP-2 gre torej razumeti kot ugodnost. Sklepati je, da jo je zakonodajalec izhodiščno namenil posameznikom glede na njihov delovni in ekonomski položaj.⁸ Tovrstne ugodnosti se po zakonodajalčevi presoji lahko priznajo tudi drugim ranljivim skupinam, kar mora biti ustrezno utemeljeno.

Z vidika Zagovornikovih pristojnosti je bistveno, da je pri podeljevanju tovrstnih ugodnosti spoštovana prepoved diskriminacije.

ZPCP-2 v 114.b členu, ki se spreminja v 34. členu osnutka ZPCP-2, navaja ukrepe, namenjene določenim ciljnim skupinam. To so ljudje z določenimi osebnimi okoliščinami, ki jih varuje ZVarD, npr. ljudje, vključeni v izobraževanje, starejši ljudje in ljudje z invalidnostmi. Ob tem postavlja še pogoj odsotnosti delovnega razmerja, kar lahko posredno pripelje do slabšega premoženjskega stanja. To pa je ena izmed osebnih okoliščin po ZVarD, zaradi katerih je neupravičena neenaka obravnava prepovedana.

Trenutna ureditev opredeljuje tri ciljne skupine, ki imajo ugodnost brezplačnega prevoza v medkrajevnem linijskem prevozu v notranjem cestnem in železniškem prometu. Dodatno pa te ciljne skupine deli še glede na status zaposlenosti. Podrobnejša obrazložitev konkretne rešitve manjka, vključno z analizami in utemeljitvijo namena izbora teh skupin upravičencev.

⁸ Pri brezplačnih vozovnicah gre za ugodnost, ki jo je zakonodajalec prvotno namenil upokojenim osebam. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je povprečna mesečna neto plača za leto 2020 znašala 1.208,65 evra (Statistični urad Republike Slovenije, Plače: aktualni podatki – povprečna mesečna neto plača za leto, dostopno na: <https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/15/74>). Po poročanju časnika Finance je povprečna neto starostna pokojnina za mesec december 2020 znašala 57,0 % povprečne neto plače (Finance, Demografija in pokojnine v Sloveniji od osamosvojitve do danes (2021), dostopno na: <https://pro.finance.si/POKOJNINA/8972777/Demografija-in-pokojnine-v-Sloveniji-od-osamosvojitve-do-danes>). Če kot izhodišče upoštevamo prej navedeno povprečno neto plačo, je povprečna neto pokojnina v letu 2020 znašala okoli 688 evrov.

Ob sami izbiri ciljnih skupin so trenutno neutemeljeni še dodatni pogoji nezaposlenosti («ni v delovnem razmerju ali ne opravlja samostojne registrirane dejavnosti»). Ni nujno, da status zaposlenosti pomeni tudi boljše premoženjsko stanje. To potrjujejo statistični podatki, predstavljeni v obrazložitvi k 2. priporočilu.

Na to je, denimo, opozoril tudi Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS). Opozorilo je povzeto v mnenju Državnega sveta k Posebnemu poročilu Zagovornika načela enakosti Nedostopnost javnega medkrajevnega avtobusnega prevoza za gibalno ovirane. NSIS je izpostavil, da EU kartica ugodnosti za ljudi z invalidnostmi ne vključuje brezplačnega prevoza za zaposlene ljudi z invalidnostmi, četudi so ti zaposleni za krajši delovni čas, saj se smatra, da jim stroške prevoza na delo povrne delodajalec. Pri tem pa se pozablja, da so zaposleni ljudje z invalidnostmi soočeni s svojo invalidnostjo 24 ur na dan in da bi želeli polno uživati življenje tudi izven delovnega časa. Na navedeno problematiko je opozoril tudi državni svetnik Danijel Kastelic v svoji pobudi februarja 2023, ki jo je Državni svet podprl na 3. seji 15. februarja 2023 in posredoval pristojnemu ministrstvu.

Glede na to, da se med nekaterimi zaposlenimi ljudmi z invalidnostmi kažejo posredna tveganja za slabše premoženjsko stanje, je smiselno, da se v analizo stanja o obstoju manj ugodnega položaja upravičencev do brezplačnega prevoza vključi tudi ljudi z invalidnostmi, ki so v delovnem razmerju oziroma opravljajo samostojno registrirano dejavnost.